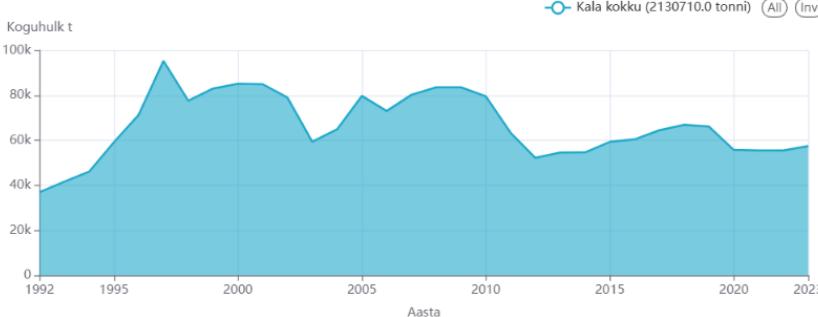

Kalapüük Läänemeres 1992-2023

Eesti kalapüük Läänemeres 1992–2023

Eesti on viimase kolmekümne aasta jooksul püüdnud Läänemeres kokku **2 130 710 tonni** kala.

Oulised trendid:

- 1990ndatel kasvas kalapüük kiiresti, jõudes haripunkti 1998. aastal (~95 000 tonni). Üheks põhjuseks võib olla ka lüngad andmekorjes peale Nõukogude Liidu lagunemist.
- 2000–2010 vahemikus püsib püügimäht stabiliseks körgel (~75–85 000 tonni).
- 2011–2014 toimus märgatav langus (~40 000 tonnini). Räimepüügi kvoot vähendati 25%.
- 2015–2023 on püügimäht väikeste kõikumistega, aga suhteliselt stabilne (~55–65 000 tonni aastas)

Püütud kalade koguhulk püügimeetodi ja aastate lõikes (1993-2023)

Püügimeetodite võrdlus ajas (1993-2023)

- Avamerepüük traallaevadega domineerib selgelt. Püügikogused on mitu korda suuremad kui rannapüügil.
- Pärast 2010. aastat on toiminud püügikoguste stabiliseerumine, jäädes vahemikku 40 000 - 60 000 tonni.
- Näeme, et rannapüük on läbi aastate olnud üldiselt stabilne.
- Näeme, et pärast 2010. aastat on püügikogused langenud ja stabiliseerunud, mis võivad olla seotud piirangute ja keskkonnanõuetega.

Populaarsemad kalaliigid 1992-2023

Räim ja kilu 1992–2023

Kaks liiki moodustavad üle 95% kogu püütud kalast.

Räim – 1,036 miljonit tonni

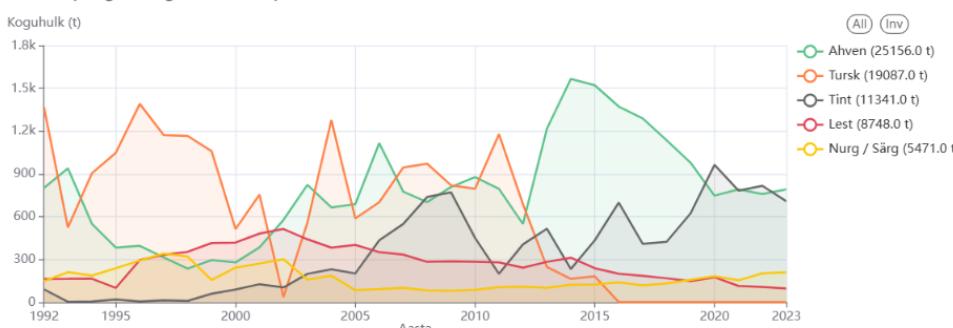
Kilu – 1,004 miljonit tonni

Kõik ülejäävud liigid (sh ahven, latikas, koha, tursk jmt) moodustavad vähem kui 5%.

2005. aastal püstitas Eesti kilupüük absoluutse rekordi.

- Kilu kvooti töösteti: 43 200 → 56 650 tonnini

Keskmine püügimahuga kalaliikide püük 1992–2023

Põhjused püügimahtude muutustes.

- Ahven: varude taastamine, konkurent liikide (tursk) vähenemine, kasvav siseturu nõudlus
- Tursk: varude kahanemine, ülepüük, elukeskkonna halvenemine (hapnikusisaldus), Läänemere "punane liik".
- Tint: alternatiiviligina esilekerkimine, tööstuslik kasutus (kalajahu, lemmikloomatoito)

Väiksema püügimahuga kalaliikide püük 1992-2023

Põhjused püügimahtude muutustes

- Kalurid keskenduvad majanduslikult atraktiivsematele liikidele (nt räim, kilu)
- Kudemisaegade tingimused
- Rannikumerede ja jõgede seisundi halvenemine
- Turu ja tarbimisharjumuste muutused
- Aruandluse ja liigimääramise täpsustumine

Top 5 püütud kalaliiki aastatel 1992-2023

- Eesti rahvuskala Räim (püügimaht ligi 1,03 miljonit tonni) ja kilu (ligi 1 miljonit tonni) on Läänemere peamised püügikalad.
- Teisi liike on püütud tunduvalt vähem. Näiteks kolmandal kohal olevat ahvenat on püütud vaid ligi 25 000 tonni.

Min 4 püütud kalaliiki aastatel 1992-2023

Põhjused püügimahtude väiksuses

Püügikeeld:

- Jõesilm on Euroopa Liidu elupaigadirektiivi kaitsealune liik. Eestis on erandkorras lubatud püük ainult mõnes jões.
- Euroopa angerjas on kritiliselt ohustatud liik (IUCN Red List). Eestis on angerjapüük on keelatud avalikes vetes alates 2017. aastast

Üldiselt iseloomustab neid liike madal arvukus, piiratud levik või püügipiirangud, mis teeb neist marginaalsed tööstuslikus kalapüügis, kuid looduskaitseliselt olulised.

Eesti rahvuskala räime püügikogused püügimeetodite lõikes aastatel 1992-2023

Räime püügikogused püügimeetodite lõikes aastatel 1992-2023

- Kõrgeimad kogused registreeriti aastatel 1995-2002, mil püüks ulatus üle 30 000 tonni aastas.
- Peale Eesti liitumist Euroopa Liiduga on näha koguste langust ja hilisemat stabiliseerumist tasemele 15 000 - 25 000 tonni aastas.
- Rannapüük on kogu perioodi jooksul tagasihindlik, kuid stabilsem.
- Nääme, et räime püütakse avamere traalpüügiga, kuid rannapüük täidab samuti olulist rolli räime püügis.

Angerja püük aastatel 1992-2023

Angerja püük aastatel 1992-2023

- On näha selget langevat trendi.
- Kuni 2002 aastani oli angerja püük tipus - kuni 28 tonni aastas.
- 2003-2010 toimus kiire langus, kus püük oli vähem kui 10 tonni aastas.
- Pärast 2010. aastat on püük väga madal.
- Euroopa angerjas on ohustatud liik. Tema arvukus on viimastel kümnenditel kritiliselt vähenenud.